

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора мистецтвознавства, професора,
професора кафедри архітектури та дизайну Луцького національного
технічного університету Наталії Владиславівни Скляренко**

на дисертаційну роботу ЛУ БІНЬ

**на тему: «ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ АРТІНСТАЛЯЦІЇ В
СИСТЕМІ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА (на прикладі КНР)»,**

подану на здобуття наукового ступеня Доктора філософії (Ph.D)

за спеціальністю 022 – Дизайн

Актуальність теми дослідження

Стрімкий розвиток міст супроводжується не лише технологічними та інфраструктурними змінами, а й зростаючими потребами формування гармонійної просторової організації системи урбаністичного середовища. У цьому контексті дизайн артінсталяцій розглядається як інноваційний засіб візуальної комунікації, що дозволяє інтегрувати елементи мистецтва у повсякденне життя. Лу Бінь у роботі піднімає важливе питання ролі дизайну артінсталяцій у формуванні комфортного, естетично привабливого та ідентифікаційно значущого міського простору Китаю, де головний акцент митців робиться на активізації чуттєвого сприйняття глядача та імерсивному ефекті.

Особлива актуальність дослідження полягає у тому, що в умовах глобалізації зростає інтерес до збереження національної унікальності урбаністичного простору, яку забезпечують артінсталяції як носії культурних цінностей. У китайському суспільстві, де поєднуються давні традиції та інноваційний розвиток, артінсталяції виступають одночасно естетичним інструментом й важливим елементом соціальної політики, яка впливає на якість життя, туристичну привабливість міст та підсилює формування національного культурного бренду завдяки популяризації сучасного мистецтва.

Китай активно використовує артінсталяції як частину культурної політики, спрямованої на популяризацію та розв'язання екологічних проблем засобами дизайну, що є надзвичайно актуальним у контексті сталого розвитку. У дисертації Лу Бінь ця проблема набуває особливого значення, оскільки дозволяє концептуально поєднати традиційні естетичні коди з розумінням екологічної естетики та новітніми художніми практиками. Це виводить традиційне китайське мистецтво на транскультурний рівень усвідомлення спільних глобальних проблем країн Сходу та Заходу.

Своєчасність та значущість дисертаційної праці Лу Бінь також підтверджується тим, що дослідження є частиною науково-дослідної міжкафедральної роботи «Сталий розвиток як вектор формування сучасної проєктної культури» (реєстраційний № 0122U200902, 2022-2025 рр.) та узгоджено із державними програмами «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнення у промисловому комплексі, об'єктах житлової, виробничої і соціально-культурної сфери» (від 20 січня 1997 р., №37).

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій

Аналіз змісту та структури дисертаційної роботи здобувача Лу Бінь дозволяє стверджувати, що автором фахово обґрунтовано актуальність, сформульовано мету та завдання, виділено об'єкт та предмет дослідження.

Для вирішення поставлених завдань Лу Бінь здійснив якісне міждисциплінарне дослідження, яке ґрунтується на аналізі праць науковців, визнаних на вітчизняному та світовому рівнях. Наведені здобувачем літературні джерела (166 позицій, с. 174-197) є доказом обґрунтованості викладених положень та демонструють комплексне охоплення важливих аспектів урбаністики, естетики, культури, дизайну, соціології та екології.

Залучені до аналізу численні артінсталяції Китаю, які Лу Бінь вводить до наукового обігу, є також підтвердженням достовірності наукових положень роботи. Систематизований та чітко структурований візуальний матеріал дисертації, представлений у додатках (с. 198-317), переконливо підтверджує значимість та змістовність отриманих результатів.

Позитивним моментом дисертаційної роботи є формування додатку В (с. 318-326), який фіксує електронні посилання на використаний ілюстративний матеріал, засвідчуючи достовірність матеріалів та уважне дотримання здобувачем принципів академічної доброчесності.

Заслуговує на увагу і методологічна основа дослідження, що забезпечила об'єктивний системний аналіз широкого кола піднятих питань для теоретичного опрацювання. Застосування загальнонаукових теоретичних та емпіричних методів і спеціальних методів, зокрема формально-стилістичного, змістовно-композиційного, феноменологічного, графоаналітичного та ін. дозволило

сформувати цілісне уявлення про принципи проектування артінсталяцій, вирішити поставлені завдання дослідження та аргументувати достовірність авторських концепцій.

Сформовані на цих матеріалах наукові положення та висновки у дисертації Лу Бінь не викликають сумнівів та засвідчують здатність здобувача до узагальнення та критичної оцінки матеріалу.

Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження Лу Бінь полягає в тому, що здобувач вперше систематизував принципи проектування артінсталяцій як складової частини міського простору із врахуванням взаємозв'язків між традиційними та інноваційними підходами у китайській культурі. На основі аналізу актуальної наукової літератури із зазначеної проблематики здобувачем систематизовано основні типи просторової організації артінсталяцій в системі міського середовища Китаю та класифіковано дизайн-концепції та прийоми їх формотворення.

Цінним здобутком є узагальнення принципів формотворення оригінальних авторських концепцій, які розкривають гострі проблемні питання Китаю соціального та екологічного спрямування. У дисертації визначено основні напрямки та тенденції в дизайні артінсталяцій, обґрунтовано ступінь візуально-комунікативного змісту їх концепцій, що забезпечує імерсивний вплив на глядача та визначає загальний контекст сучасного візуального мистецтва Китаю.

Отримані наукові результати розширюють теоретичні уявлення про роль артінсталяцій у трансформації урбаністичних просторів і пропонують нові орієнтири для їх інтеграції. Окреслені аспекти підтверджують наукову новизну положень дисертації Лу Бінь.

Повнота викладу положень дисертації в опублікованих працях

За результатами дисертаційного дослідження опубліковано 5 статей у фахових наукових виданнях України та 7 публікацій апробаційного характеру, представлених на міжнародних наукових конференціях у Польщі, Хорватії, Великій Британії, Україні. Усі опубліковані праці відповідають вимогам, що висуваються для захисту дисертації, відображають особистий внесок здобувача та висвітлюють різні наукові проблеми роботи.

Практичне значення дисертаційного дослідження

Практичне значення результатів дисертації Лу Бінь полягає у визначенні принципів і методів створення інтегрованих в систему міського середовища артінсталяцій, які можуть бути використані у практичній діяльності дизайнерів, архітекторів, урбаністів та муніципальних органів. Розроблені та систематизовані здобувачем концепції формування артінсталяцій, які відповідають естетичним вимогам сучасного суспільства, сприяють гармонізації урбаністичних просторів та удосконаленню проектних підходів до розвитку їх культурної ідентичності.

Потрібно відзначити також практичну орієнтацію дослідження на розв'язання екологічних та соціальних проблем засобами артінсталяцій. Дослідження Лу Бінь надає цінний матеріал для подальших наукових розвідок у напрямку інтеграції мистецьких практик і міського простору, що дозволить підвищити туристичну привабливість міст, активізувати мистецьку діяльність, спрямовану на формування комфортного урбаністичного середовища.

Крім того, результати дослідження мають значення для розробки освітніх програм у галузі дизайну середовища та сучасного мистецтва, зокрема дизайну інсталяції, що дозволяє підвищити рівень підготовки фахівців відповідного профілю.

Наукові положення дисертаційного дослідження підтверджено практичною реалізацією авторських артінсталяцій Лу Бінь зі снігу та льоду на численних мистецьких конкурсах у Китаї періоду 2022-2024 рр., фотографії та сертифікати нагород яких представлені у додатках (с. 327-330).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам

Представлена дисертація логічно структурована, сформована згідно встановлених вимог, складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків та списку літератури (166 позицій). Загальний обсяг дисертації 330 стор. Основний текст представлений на 197 стор., додатки містять 133 стор.

Вступ (с. 14-21) представляє основні структурні елементи дослідження, зокрема здобувачем визначено актуальність теми, обґрунтовано мету і завдання, окреслено об'єкт та предмет, хронологічні і територіальні межі, узагальнено методи дослідження, визначено наукову новизну, теоретичне та практичне

значення роботи. Здобувач продемонстрував належний рівень апробації результатів роботи у формі доповідей на конференціях та публікацій у фахових виданнях.

У першому розділі *«Історіографія питання. Методи дослідження»* (с. 22-49) Лу Бінь здійснив аналіз літературних та інформаційних джерел, що розкривають особливості розвитку публічного мистецтва та його нових напрямків кінця XX – першої чверті XXI століття. Лу Бінь аргументовано доводить, що системних досліджень, які відповідають нагальним соціокультурним викликам сьогодення, щодо формування дизайну артінсталяцій в системі міського середовища Китаю дотепер не проводилося. Сформована відповідна джерельна база та методи дослідження забезпечили можливість проведення ґрунтовного аналізу актуальних підходів у дизайні інсталяцій, які зосереджені на культурних контекстах та соціальних і екологічних проблемах Китаю.

Другий розділ *«Артінсталяції та міське середовище: принципи єдності та взаємодії»* (с. 50-89) присвячений обґрунтуванню актуальних концепцій авторських артінсталяцій екологічного спрямування з позицій передачі характеру образу, прийомів формоутворення, аналізу об'ємно-пластичних та світло-кольорових характеристик. Лу Бінь систематизував принципи дизайну артінсталяцій у контексті гармонійного взаємозв'язку міського середовища та природних компонентів. Важливим результатом роботи є класифікація напрямків біофільного дизайну артінсталяцій, які синтезують концепції культурної спадщини та екологічної естетики з використанням сучасних технологій, матеріалів, зокрема з дзеркальними властивостями поверхонь, та методів ресайклінгу або апсайклінгу. Візуальний матеріал, логічно систематизований у додатках, засвідчує здатність здобувача до структуризації та узагальнення інформації.

Третій розділ *«Концепції критичного переосмислення соціальних і екологічних проблем КНР в дизайні інсталяцій»* (с. 90-129) розкриває зміст переважно провокативних авторських концепцій, у яких китайські митці намагаються привернути увагу громадськості до першочергових найгостріших проблем суспільства засобами артінсталяцій та вказати напрямки їх подолання. Лу Бінь обґрунтовує два підходи для вирішення проблем засобами артінсталяцій: використання штучних або природних матеріалів та методів ресайклінгу та

апсайклінгу. Достовірність цих підходів до проєктування артінсталяцій підтверджена ретельно систематизованим у таблицях ілюстративним матеріалом.

У четвертому розділі *«Тенденції формування дизайну артінсталяцій у сучасному міському просторі»* (с. 130-165) здобувач Лу Бінь окреслює практичні аспекти використання інтерактивних артінсталяцій у формуванні міського середовища Китаю, акцентує увагу на розвитку різноманітних технологічних і композиційних прийомів. Особливу увагу хочеться звернути на можливості розвитку транскультурної комунікації, що ґрунтується на концептуальному діалозі цифрових технологій створення артоб'єктів та імерсивним досвідом аудиторії.

Логічним завершенням роботи виступають *загальні висновки*, які відповідають меті та завданням дослідження та підтверджують відповідність дисертації паспорту спеціальності 022 – Дизайн.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Незважаючи на загалом позитивну оцінку дисертаційної роботи, слід висловити деякі зауваження та міркування.

1. У Вступі потребує глибшого обґрунтування пункт «Матеріал дослідження» (с. 17), у якому варто наголосити на видах артінсталяцій, що залучені для аналізу.
2. У тексті розділу 2 доцільно сформулювати типологію артінсталяцій як дизайнерських об'єктів, що дозволило б здобувачу систематизувати наявну інформацію про різні типи артінсталяцій, зокрема в контексті їх колористики та використання звукових ефектів (с. 130-143, 262, 264), сенсорного та інтерактивного режимів (с. 153-163) тощо, які ґрунтовно проаналізовані у розділах дисертації. Також у додатках представлено авторські льодові та снігові артінсталяції, до розробки та виготовлення яких здобувач Лу Бінь був залучений особисто (с. 327-330). Їх потрібно виділити та проаналізувати як окремий тип артінсталяцій у тексті дисертації та розмістити зразки у додатках.
3. У дисертації зустрічаються різні варіанти перекладу терміну recycling, зокрема «рециклінг» (с. 112) та «ресайклінг» (с. 5, 28, 35-36, 127 та ін.), а також у таблицях «метод рециклінгу» (с.233, Іл. А.3.2.7), «метод ресайклінгу» (с. 234, Іл. А.3.2.8). Потрібно дотримуватися смислової точності у

використанні термінології, що виступає однією з головних умов забезпечення наукової цінності інформації.

4. Загальні висновки (с. 165-173) потребують більшого узагальнення, оскільки є занадто ґрунтовними та довгими, що наближає їх за змістом до висновків після кожного розділу.

Однак означені дискусійні моменти мають виключно рекомендаційний характер та жодним чином не применшують цінність та позитивну оцінку роботи.

Загальний висновок

Дисертація здобувача **Лу Бін** **«Принципи формування дизайну артінсталяції в системі міського середовища (на прикладі КНР)»** є завершеною самостійною науковою працею, що висвітлює феномен китайського мистецтва артінсталяцій та принципи їх дизайну. Теоретичні результати дослідження є науково обґрунтовані та достовірні, у достатній мірі апробовані у фахових виданнях мистецтвознавчого спрямування та окреслюють важливі тенденції розвитку сучасного дизайну. Практична цінність результатів дисертаційної роботи полягає у формуванні теоретично обґрунтованих і практично орієнтованих положень, що можуть бути використані у практиці дизайнерської діяльності та архітектурно-ландшафтного проєктування з метою підвищення естетичної якості міського середовища.

Таким чином, дисертація, подана на здобуття ступеня доктора філософії, відповідає чинним вимогам МОН України за структурою, змістом та оформленням, ступенем актуальності та новизни, обґрунтованістю та достовірністю наукових положень, повнотою висновків, науковим рівнем та практичною цінністю, а її автор **Лу Бін** заслуговує на присудження наукового ступеня Доктора філософії (Ph.D) за спеціальністю 022 – Дизайн.

Офіційний опонент:

доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри архітектури та дизайну
Луцького національного
технічного університету

Н. В. Скляренко